

Oslo, 6. oktober 1949.

Herr biskop Schjelderup,
Hamar.

Jeg fikk idag besøk av en fange som igår var sluppet ut fra Ilebu -- som benådet. Han ga meg en slik rystende & ildrikt av forholdene deroppe at min samvittighet ikke gir meg ro.

Jeg ber Dem, herr Biskop, gjør noe positivt for å få forholdene belyst og krev at syke, gamle og sinnslidende fanger bli løslatt.

Vedkommende fanges navn er (mellem oss) ingeniør Birger Huun fra Bergen. Jeg vedlegger hans brev av 29. september d.å. og advokat Caspari's (hans forsvarer) brev av 30. september d.å. til justisministeren. De taler for seg så v.

Birger Huun, som er 54 år, var idag som et vrak å se på, og jeg tviler ikke et øyeblikk på at det var hans rmmeste alv å gjøre selvmord om han ikke var blitt løslatt.

Ingeniør Huun fortalte meg at der så å si hver uke gjøres selvmordsforsøk på Ilebu. En uke var det sogar 3 stk. som forsøkte dette.

Forholdene på Ilebu er idag strengere enn noensinne. Det er en skam at en slik alkoholiker som direktør Gleditsch har ansvaret for denne fangeleir. Nå skal han ha gått i en uanstanselig rus etter sitt jubileum som officer.

Jeg kjenner av erfaring at under slike forhold er Gleditsch helt umulig. Da bærer han mørke briller og herjer som en villmann. Spør prestene på Ilebu om dette forhold og få det klart. Her sikter jeg også til de prester som tidligere har vært tjenestegjørende på Ilebu. Hvis de sier noe annet, skal jeg gjerne sverge på at de ikke taler sant.

Med den erfaring jeg nu har fra rettergangen i Norge under landssviksaker -- understreker jeg i ett og alt hva advokat Harold Swenson, New York, sier i sin artikkel til "Nordlys", Tromsø, at de er å sammenligne med det 17de århundredes hekseprosser.

Tiltross for en række vitneprov og politiforklaringer, kom retten i min sak til at "det anses bevist" det som vitnene og politiforklaringene hadde klarlagt var løgn. Men jeg skulle dømmes fordi jeg hadde skrevet min bok "Utrolig men sant" og bekjempet rettsoppgjørets uhyrligheter.

Under min rettssak ble en av meddommerne, fru Berg, syk,

-2-

Tiltross for min forsvarers protest om å fortsette forhandlingene tok rettens formann ikke hensyn hertil. Lagrettens helligste prinsipp er at meddommerne skal være i flertall, men hva bryr disse korrupte jurister seg idag om dette. Når jeg sier "korrupte" så er dette en oppfatning som ikke er min egen alene, men den ble idag bekreftet til meg og ingeniør Bergsvik av den gamle hedersmann: advokat Gustav Heber.

Dette mitt brev er et siste nødsrop til en av de få kirkens menn jeg høyakter. Under okkupasjonen het det at kirken var samvittighetens og rettens vokter. Er De den kjærlighetens apostel jeg anser Dem som, må Deres røst nu høres. Det må bli en banstråle mot de mennesker som i hat og hevnlyst splitter vårt folk.

Professor Birger Weidell har på Ilebu hatt hjerneblødning 4 ganger. Hans dager er talte, men hvorfor så ikke la ham få en død i frihet sammen med sine kjære?

Ta ikke denne min henvendelse ille opp. Jeg hører hver dag så meget ondt at jeg kan ikke annet enn rope om HJELP!

Deres ærbødige

P. Harsem (sign.)

I domspremissene i min sak står det at ingen gjorde innsigelse mot at retten var ulovlig (kun 3 meddommere). Altså en direkte usannhet, da min forsvarer protesterte for 2. gang under prosedyren.

Oslo, 6. oktober 1949.

Herr Biskop Schjelderup,
Hamar.

Jeg hadde såvidt fått postlagt mitt forrige brev, så fikk jeg besøk av en annen fange, Per Onsdal, Jar, som også nettopp var løslatt fra Ilebu. Han bekreftet helt ut det som ingeniør Birger Huun hadde fortalt meg. - Ja, han skildret forholdene på Ilebu ennå værre. Han kom med en tanke som jeg gjerne vil bringe videre.

Han ba meg henstille til Dem, herr biskop, om å søke å få overlege Scharffenberg til å være med Dem opp til Ilebu. Men det måtte da ordnes slik at De fikk tale med fangene uten kontroll av vakter eller andre av fengslets folk.

Han mente at det retteste ville være å få tale med kaptein Egil Hoel (fangenes sambandsmann), og meieriinsp. Per

o/

- 3 -

Gjerstad (på tuberkuloseavd.) Han ga meg også noen få navn som han husket. Disse er meget syke: Reichborn Kjennerud, Sverre Nygaard, Markeng og Torgersen. De to siste har gjort selvmordsforsøk. Professor Birger Meidell har jeg nevnt i mitt forrige brev.

Det er slik nå på Ilebu at gangene må passe på hinannen for å forhindre selvmord. De er nemlig alle innelåst på celle fra kl. 22 til kl. 7. Hver fredag/lørdag venter de svar på sine ansøkninger om benådning. Noen få slipper ut hver uke. De som sitter igjen, står med håpløsheten grinende foran seg og så taper de lett sin sinnslikevekt.

Denne form for "amnesti": at noen få slipper ut ad gangen virker i virkeligheten drepene på de der blir sittende tilbake.

Det skal nå være ca. 250 fanger på Ilebu. Herav er ca. 105 på sykehuset (med. avd., tuberkuloseavd., "mimreheimen" og lasarettet). Men det er mange meget syke som kvier seg for å bli innesperret på disse avdelinger. Ingeniør Huun nektet å bli innlagt på sykehuset, tiltross for at han var meget syk. Han foretrakk å ha adgang til litt samvær med kamerater i middagspausen og mellom kl. 18 - 22 i det frie.

Onsdal meddelte meg at det er kommet fanger til fengslet så syke at de måtte bæres inn på bare. I et tilfelle hadde Påtalemyndigheten planlagt å sette "retten" i fengslets kapell, for å få dømt en døds syk mann (Kragh Brynhildsen). Det ble uro blandt fangene, idet disse truet med aldri å sette sine ben i kapellet. Tilslutt ble K.B. kjørt hjem, hvor han nå ligger og venter på sin død (kreft).

Tilslutt noen ord om rettsoppgjøret:

De aller fleste jurister av den gamle hederlige skole, fordømmer rettsoppgjøret på to-manns hånd. Noen ganske få er helt åpne, men INGEN kraftig nok. På to-manns hånd er de ikke bange for å kalle dommerne for korrupte og rettssvikere - ja sogar for å ha brutt sin dommered. Men det er ingen som tør rope dette så høyt og klart at alt folket kan komme til å forstå at det er ført bak lyset.

Dommerne eier ikke lenger skamfølelse (på et par unntakelser nær). De skriver ned at "det ansees bevist", det som gjennom vitner og politiforklaringer er motbevist. LIKHET for LOVEN er som regel et ukjent begrep for disse herrer.

Jeg skal nevne et par eksempler:

I lagmannsretten mot avdøde Henry Johansen (hans bo) stod hans aktor, advokat Sundfør, og sa at en styremedlem i et

selskap er like ansvarlig som disponenten for selskapets disposisjoner. Det er også riktig etter norsk lov.

Men, hvorfor ble det da ikke reist tiltale mot regjeringsadvokat Henning Bødtker, som hadde vært styremedlem i A/S Konstruksjon?

Henning Bødtker hadde undertegnet en rekke styrebeslutninger om å ta arbeide for tyskerne. Disponenten ble dømt til et års fengsel og ruinert. H.B. gikk fri. Se min bok "Utrolig men sant" s.157.

Brukseier Nils Nilsson, Skottorud, ble frikjent for å ha levert brakker til tyskerne gjennom det firma, hvor jeg var ansatt. Den samme dommer, herr Tønseth, som frikjente Nilsson, har vært med på å dømme meg - også på det punkt at det firma hvor jeg var funksjonær, hadde levert tyskerne brakker fra Nilsson.

Når LIKHET for LOVEN krenkes så åpenbart, så har en full rett til å si at vårt rettsvesen er i full oppløsning.

Min skjebne er meg revnende likegyldig. Jeg er en gammel mann og min helbred er knekket gjennom overgrep av den norske rettsstats lakeier. Men til min siste time skal jeg stå fram i kampen mot denne hatets og hevners mentalitet, som idag herjer vårt samfund og som er satt i system av Solem og Arentzen.

Begge disse herrer hadde far og bestefar som var forbrytere (krimind le). Det er disse mennesker jeg i min bok har kalt "sjels-pryplingarge." Det er slike mennesker som grunnet sine komplekser fra barnearene skal søke å "rehabilitere" seg. Men de har sikkert ikke forstått at de ved å appellere til massens sletteste instinkter: hat og hevn - har begått en større forbrytelse mot samfunnet enn deres fedre begikk (underslag).

Vi står på en skillevei, enten mot avgrunnen på det skråplan vi nu ruller nedover - eller en åndelig gjenreisning med Guds vilje gjenspeilet i våre lover.

Hvorfor ikke komme med et "forlesende ord" nu, herr biskop, før vårt folk er blitt så aklimatisert i hatets og ubroderkjerlighetens og urettferdighetens usunnhet, at Deres ord senere faller i stengrunn (fritt etter Stanley Jones).

For meg står det slik at vårt folk er kommet så langt mot avgrunnen, at folksjelen gjennom åndeløst hat og hevnlyst har tapt sin sjel.

Tillat meg, herr biskop, å utkaste en tanke. Hold et møte i Oslos største lokale sammen med overlege Scharffenberg om rettsoppgjøret og dets følger. Tal med professor Jon Skeie og h.r. /,

advokat Gustav Heber, og få bekreftet mine påstanders riktighet om den juridiske side av saka.

Det beste ville selvsagt være også å få en jurist til å tale ut. Men jeg vet de er redde for å tale - de er redde for sitt "skinn". De tør ikke si sin mening. Den eneste jeg kunne tenke meg ville gjøre det er adv. Gustav Heber, Oscarsgt. 49. Han har ingen praksis lenger, da han er ca. 75 år.

Tilgi meg så, at jeg på denne måten har lagt beslag på Deres tid, men mitt sinn gir meg ikke fred før det kommer fart i en bevegelse som kan virke for en forsoning - en forbrødring og en åndelig gjenreisning av vårt folk.

Deres ærbødige

P. Harssem (sign.)